

בית משפט השלום בירושלים

27 אוק 2022
14621-01-20, 9125-12-18

ת"פ 9125-12-18
ת"פ 14621-01-20 מדינת ישראל נ' פלוני

השופט ארנון איתן

מאשימה מדינת ישראל

- נגד -

נאשם אהרון חירות

החלטה

כתבי-אישום:

1. כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם מייחס לו עבירות של גידול, ייצור הכנת סמים מסוכנים, ו 2 עבירות של החזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית, עבירות לפי סעיפים 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים") וסעיף 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים בהתאמה.
2. על פי האישום הראשון, ביום 15.3.18 או בסמוך לכך, התגורר הנאשם בחדר במלונת 306/25 שבקריית ארבע (להלן: "החדר"). באותו חדר, החזיק הנאשם מעבדה לגידול סמים ובה החפצים הבאים: 2 יחידות של כף חפירה, 13 בקבוקים, 6 דליים שחורים, 12 אדניות, 7 מנורות פלורסנט, 4 משטחים עם 12 מנורות, נייר כסף ושתי צרורות של מפתחות. זאת ועוד, הנאשם החזיק בסם מסוג קנבוס במשקל שאינו ידוע למאשימה.

3. על פי האישום השני, ביום 4.3.18 בשעה 12:30 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לתחנת המשטרה שבגבעת האבות בחברון (להלן: "התחנה"). באותן נסיבות, פנה הנאשם לקצין רונן בן משה, אשר עמד מחוץ לתחנה ובסמוך לה, וביקש ממנו לשוחח עמו במשרד התחנה. כאשר נכנסו הנאשם והקצין לתחנה, החל הנאשם לשוחח עם הקצין ביחס לגמ"ח שהוא חפץ להקים וציין כי הוא הביא בתיקו מתנה למשטרה, וכי הוא מעוניין למסור אותה לקצין.
4. או אז, הוציא הנאשם מתיקו אגרטל ובו סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 11.03 גרם. באותן הנסיבות, פנה הנאשם לקצין ואמר לו כי הוא רוצה לתת לו את האגרטל עבור שוטרי משטרת חברון כדי שיעשנו בשעות הפנאי.
5. במסגרת תיק מספר 14621-01-20 מיוחסת לנאשם עבירה בניגוד לסעיף 287(ב) לחוק העונשין.
6. על פי הנטען בחלק הכללי של כתב האישום, נאסר על הנאשם להיכנס לחדר המדרגות הקדמי ולשהות ברדיוס של 10 מטרים מהכניסה של בניין 25 בקריית ארבע הפונה לרחוב בן יפונה. בנוסף, נאסר עליו להיכנס או לשהות מרחק הקטן מ-20 מטרים מהמבנה בו לומדות בנות המדרשה, הקרוי "בית בזק" בפינת הרחובות כלב בן יפונה ויהושוע בן נון. (ה"ט 17-09-26249 כבוד השופט א. דהאן).
7. ביום 27.9.2017 בשעה 00:00 או בסמוך, יצא הנאשם מכניסה הראשית של בניין 25 בקריית ארבע, הפונה לרחוב בן יפונה, בניגוד להוראה החוקית. באותן הנסיבות פנה הנאשם לתלמידות המכינה, א' כ' ור' א' באומרו להן: "בנות יקרות אנא אל תלשינו עליי, אני מביא אוכל חם לחתולים." **תסקיר התאמה לבית המשפט הקהילתי:**
8. ביום 13.11.2021 לבקשת ההגנה, ובהסכמת המאשימה, הוריתי על הגשת תסקיר התאמה לבית המשפט הקהילתי בעניינו של הנאשם.
9. ביום 9.1.2022 הוגש תסקיר התאמה, אביא מתוכנו בתמצית.
10. בתסקיר צוין כי הנאשם כבן 41, יליד ברית המועצות לשעבר, גרוש משנת 2012 ואב לשני ילדים עמם הוא אינו בקשר מאז גירושיו. מזה תקופה הנאשם לא עובד ומתגורר בחדר במלונית בקריית ארבע, וזאת במימון הוריו. שירות המבחן ציין כי הנאשם תאר באופן מצומצם את הרקע האישי שלו ואת מצבו הנוכחי. מתיאור הנאשם בפני שירות המבחן, זה התרשם בצורך בבירור מעמיק של מצבו הנפשי, כשלבדבריו הוא מאובחן כלוקה בסכיזופרניה, אולם מסר שאינו מקבל את אבחנתו לכך, וכי האבחון נעשה שלא ברצונו ובמעורבותה של אמו.
11. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן יחסים מורכבים עם הוריו והתקשה להכיר בצרכי הטיפוליים. הנאשם תיאר את מצבו הרפואי כתקין ושלל מחשבות לפגיעה עצמית ואובדנות. הנאשם ביטא פער משמעותי ביותר ביחס למיוחס לו בכתב האישום.
12. בסופו של דבר, סיכם שירות המבחן וציין, כי כאשר שוחח עם הנאשם על משמעויות השתתפותו בתוכנית בית המשפט הקהילתי עלה הרושם שהנאשם כלל אינו רואה צורך ואינו מעוניין בשינוי. זאת ועוד צוין, כי הנאשם לא גילה נכונות למקד כוחותיו בשיקום אורח חייו, שלל צורך במעורבות טיפולית כלשהי בתחום

ההתמכרויות או מעורבות טיפולית אחרת, זאת עת בלטו קשייו להכיר במוקדים העיקריים להתערבות ובקבלת אחריות למעשיו בעבירה הנדונה. בהתאם לכך, העריך שירות המבחן כי הנאשם אינו מתאים לתוכנית בית המשפט הקהילתי.

חוות דעת פסיכיאטרית:

13. ביום 29.11.21, נערכה לנאשם בדיקה פסיכיאטרית במסגרתה סקר בהרחבה ד"ר דניאל ארגו, את מצבו הרפואי של הנאשם.

14. כמתואר בחוות הדעת, הנאשם בעל רקע נפשי קודם והוא מוכר למערכת הפסיכיאטרית משנת 2006 לערך. בשנת 2015 אושפז הנאשם בכפייה לאור החרפה במצבו. עוד תיאר ד"ר ארגו, כי הנאשם מצוי במצב פסיכוטי פעיל, בעל אפקט מצומצם מעט ללא עלייה או ירידה, לוקה במחשבות שווא, חסר שיפוט ותובנה לחלוטין למצבו. ד"ר ארגו הבהיר, כי הנאשם אינו מוכן לקבל טיפול או להיות במעקב רפואי. עם זאת, לא עולה מן הנאשם עדות למסוכנות מיידית.

15. בסיכומה של חוות הדעת נקבע כדלקמן:

. הנאשם אינו אחראי למעשיו נושאי כתב האישום.

. הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין.

. הנאשם אינו זקוק לאשפוז במצבו הנוכחי ויכול לקבל טיפול כפוי במסגרת מרפאתית. **תמצית טיעוני הצדדים ביחס לחוות הדעת הפסיכיאטרית:**

16. בדיון ביום 7.6.22 העלו הצדדים את טיעוניהם בעניין המלצות המומחה. ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם מתעקש על כך שהוא כשיר לשיטתו לעמוד לדין. בנסיבות הללו, בעת שישנה חוות דעת שקובעת כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין, ובעת שאין בידי ההגנה חוות דעת נוגדת, מבהיר ב"כ הנאשם שהנאשם מבקש לשלוח אותו בשנית לבדיקה אצל הפסיכיאטר המחוזי שתיערך לצד עדים בחדר. זאת אף זאת, מבקש הנאשם באמצעות בא כוחו, כי ככל שבית המשפט ייעתר לבקשתו לעיל, שהבדיקה תהא אף מצולמת.

17. ב"כ הנאשם מוסיף כי הוא אינו בטוח באשר לביטוי החוקי לבקשתו האמורה של הנאשם. עוד הוא מוסיף, שככל שבקשתו של הנאשם לא תתקבל, ומעבר להיותו עורך דינו של הנאשם, הוא סבור שהדרך לסיים את ההליכים היא בהתאם להמלצות שבחוות הדעת, תוך הוראה למתן צו לטיפול מרפאתי.

18. ב"כ הנאשם התייחס אף לעמדת התביעה (שתובא בהרחבה בהמשך), בציינו כי בקשתה של זו לשלוח את הנאשם לאשפוז אינה נסמכת על חוות הדעת. לשיטתו, היכולת המקצועית לברר אם אדם צריך להיות מאושפז או שמא לא, היא של הפסיכיאטר המחוזי, ומי שיקבע בסופו של דבר אם לקבוע צו אשפוז או צו לטיפול מרפאתי הוא בית המשפט, והדבר חייב להתבסס על חוות הדעת.

19. המאשימה באמצעות ב"כ מסכימה לאמץ את חוות הדעת בעניין העדר כשירות מהותית במקרה דנן. לעניין דרכי הטיפול, סבורה המאשימה כי על ביהמ"ש להורות על מתן צו אשפוז ולא צו לטיפול מרפאתי. לעמדתה, הגורם המוסמך להחליט אם לתת צו אשפוז או לתת צו מרפאתי הינו ביהמ"ש בהסתמכות על הראיות ועל טיעוני הצדדים. הוסף, כי מחוות הדעת עולה כי הנאשם אושפז בעבר בכפייה בהוראת

אשפוז אזרחית ושחרור בוועדה פסיכיאטרית. לאחר שחרורו, הנאשם לא המשיך בקבלת הטיפול לו הוא נדרש ומעקב מרפאתי בקהילה.

20. עוד נטען ע"י ב"כ המאשימה, כי הפסיכיאטר בחוות דעתו קבע שהנאשם חסר שיפוט לחלוטין למצבו ובמצב פסיכוטי פעיל, אינו משתף פעולה ואינו מוכן לקבל טיפול.

21. זאת ועוד נטען, כי בבואו של ביהמ"ש לקבוע את אמצעי הטיפול המתאים לנאשם, עליו להביא בחשבון את ההגנה על שלום הציבור ועל הנאשם. בענייננו, לעמדתה, הנאשם לא מודע כלל למצבו ועובדה זו מעלה את רמת מסוכנותו הן כלפי החברה והן כלפי עצמו, שכן הוא איננו מודע לנזקים ולפגיעה שעלולה להיגרם, וזאת ברקע לכך שעסקינן בשימוש בסמים. ב"כ המאשימה הוסיפה, כי בחוות הדעת צוין כי אין עדות למסוכנות מיידית מצד הנאשם, ואולם נכתב שהוא אינו מוכן לקבל טיפול או להיות במעקב רפואי, ולפיכך מצבו משתנה בהתאם למצב בו הוא נתון. ב"כ המאשימה אף סבורה כי בשל כך שהנאשם לא מוכן לקבל טיפול ולהיות במעקב רפואי, יש בכך כדי להעלות את המסוכנות הנשקפת ממנו.

22. ב"כ המאשימה הפנתה לסעיף 15(ד) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991 (להלן: "חוק הטיפול בחולי נפש"), בציינה כי שם נקבע שביהמ"ש לא ייתן צו לטיפול מרפאתי אלא אם כן סבר שאין בכך כדי לסכן את שלום הציבור או את שלום הנאשם. עוד הבהירה כי בהתאם לת"פ (שלום ת"א) 33875-03-14 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' פלוני ו- ת"פ (מחוזי מרכז) 33881-06-16 מדינת ישראל נ' תאמר נסיראת (נבו 22.06.2016), ההחלטה על אשפוז כפוי אינה סופית והוועדה הפסיכיאטרית מוסמכת להורות על שחרור ומתן צו לטיפול מרפאתי.

23. לסיכום ביקשה המאשימה לאמץ את חוות הדעת ולהורות על צו אשפוז למשך 7 שנים. **דין והכרעה:**

24. סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, קובע: "הועמד נאשם לדין פלילי ובית המשפט סבור, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבעלי הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו הוא, כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת היותו חולה, רשאי בית המשפט לצוות שהנאשם יאושפז בבית חולים או יקבל טיפול מרפאתי".

25. בפסיקה נקבע כי מטרתו של הטיפול הכפוי הוא הגנה על חולה הנפש ועל שלום הציבור, וכי הוא פרי של איזון בין המטרות המרכזיות המונחות ביסוד החוק: טיפול בנאשם, מניעת סכנה (לעצמו ולציבור) וכל זאת תוך שמירה על זכויות האדם של הנאשם. במסגרת איזון זה יש לשאוף תמיד לאמצעי שפגיעתו בחירותו של חולה הנפש-הנאשם היא הפחותה (ראו בהרחבה פסק דינו של כב' הנשיא, השופט אהרון ברק ברע"פ 2060/97 כרמלה וילנצ'יק נ' הפסיכיאטר המחוזי – תל-אביב, נב(1) 697 (1998)). **מן הכלל אל הפרט:**

26. אציין תחילה, כי לא מצאתי לקבל את בקשת הנאשם לשולחו בשנית לבדיקה אצל הפסיכיאטר המחוזי בנוכחות עדים ומצלמה. לטיעוני הנאשם בעניין זה קשר ישיר למסקנות עורך חוות הדעת באשר למצבו הנפשי של הנאשם כעת. (ראו: פרוטוקול מיום 23.12.2021, ומיום 7.6.2022).

27. עיון בחומר הראיתי שבתיקי החקירה מלמד, כי קיימות ראיות להוכחת האמור בשני כתבי האישום. בנוסף, ב"כ הנאשם לא חלק על ביצוען של העבירות בשני התיקים, ומכאן אני קובע, כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בשני כתבי-האישום, ואולם הוא אינו נושא באחריות פלילית למעשים אלו, הואיל ובעת ביצועם של המעשים, בשל המחלה, היה חסר יכולת להבין את אשר הוא עושה או את הפסול במעשים או להימנע מעשייתם, כאמור בסעיף 34 ח' לחוק העונשין.

28. אשר על כן אני מזכה את הנאשם מחמת ליקוי נפשי.

29. בהתייחס לדרכי הטיפול, הרי שלא מצאתי לקבל את עמדת המאשימה, לפיה יש להורות במקרה זה על צו אשפוז כפוי. הפסיכיאטר המחוזי מציין אמנם בחוות דעתו כי הנאשם במצב פסיכטי פעיל, חסר שיפוט לחלוטין למצבו, לא משתף פעולה ולא מוכן לקבל טיפול. ואולם, לצד זאת נקבע, כי במצבו של הנאשם כיום, אין הכרח להורות על אשפוז כפוי ודי לעת הזו להסתפק בצו לטיפול מרפאתי. ד"ר ארגו הוסיף בחוות דעתו, שככל ויהיה צורך בצו אשפוז, הוא יוכל לעשות כן באמצעות סמכויותיו שלו.

30. נוכח זאת, ובהתאם להוראת סעיף 15(ד1) (1) (ב) לחוק לטיפול בחולי נפש, אני מורה על מתן צו מרפאתי כפוי בעניינו של הנאשם. בהתאם להוראת החיקוק המיוחסת לנאשם בתיק המקור (אישום 1), תקופת הצו לא תעלה על 20 שנים.

31. ההחלטה הוקראה לצדדים ביום 6.10.2022.

32. המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים וכן לפסיכיאטר המחוזי. **זכות ערר**

כחוק. פורסמה היום, ב' חשוון תשפ"ג, 27 אוקטובר 2022. ארנון איתן, שופט